

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Nr. 63 -64 (6222 -6223)

16.07.1991.

Cena: 30 kap. (abonentiem - 22 kap.)

Aizvadītā nedēļā mūsu rajonā, tāpat kā visā Latvijā, pagāja zem starptautiskā folkloras festivāla "Baltica '91" zīmes. Festivāla viesi pie mums ierādās 12.jūlijā. Koncerti, tīkšanās ar rajona jaudīm, izstādes - tas viss šo pasākumu padarīja par īstiem tautas svētkiem. Plašāk par to pastāstīsim avīzes nākamajā numurā, bet šodien - tikai neliels ieskats

festivāla norisē.

Attēlos: dejo viesi no Odenses (Dānija); sālsmaize - Baškirijas latviešiem; viesus no Dānijas sveic galēnieši; dzied un spēlē Engures folkloras ansamblis.

Jāņa Silicka foto

G.Meierovics mūsu rajonā

Pasaules brīvo latviešu apvienības prezidents Gunārs Meierovics ar dzīvesbiedri un republikas Augstākās Padomes Prezidija priekšsēdētāja pirmais vietnieks Andrejs Krastiņš ceturt dien, 11.jūlijā, viesojās Preiļu rajonā.

Šajā braucienā, kura mērķis bija savām acīm skatīt, kā strādā Latgales jaunsaimnieki, viesus pāvadīja Augstākās Padomes deputāts Andris Puzo un „Lauktēhnikas” pārvaldnieka vietnieks Jānis Mivrenieks. Viesi apciemoja Henriha Vibornā un Kārla Liepnika saimniecības.

Meierovica kungs, plānojot vizīti Latvijā, citu uzdevumu starpā bija iecerējis apskatīt visus Latvijas novadus. Tas - lai novērtētu reālo situāciju laukos un lai trimdas latvieši zinātu, kā konkrēti paīdzēt šejienes zemniekiem, nevis abstraktiem fondiem un konfiem. Kā izrādījās, priekšstāts par Latvijas laukiem bijis stipri atšķirīgs no redzētā.

Latviešiem fālienē šķiet, ka privatizācija pie mums notiek lēnām un neefektīvi, ka šejenieši daudz negribīgāk apstrādā zemi, nekā tas ir patiesībā. Meierovica kungs izteicās, ka ir patīkami pārsteigts par procesiem Latvijas laukos, Latgalē, arī - Preiļu rajonā. Tuvākajā laikā G.Meierovics par situāciju Latvijā informēs ASV Kongresu un Senātu. Septembra beigās vai oktobrī Amerikas senatori un kongresmeņi iecerējuši apmeklēt Baltiju, tāpēc iespējams, ka jau nākošais mūsu jaunsaimnieku apciešojums būs saistīts ar konkrētas finansiālās paīdzības piedāvājumiem. Jo sevišķi tas attiecas uz zemniekiem, kuri sākuši strādāt ar plašu vērienu un solās būt nopietni ražotāji.

Vēl Meierovica kungu interesēja izglītības problēmas Latgalē. Viņš iegriezās Aglonas internātskolā, tika iepazīstināts ar ģimnāzijas tapšanas ceļu un perspektīvām.

Augsto viesi laipni uzņēma arī Aglonas dekāns Pēteris Onckulis.

S.Jokste

Zemes par maz!

Mūsu rajons aizņem 203 tūkstošus hektāru lielu platību (neieskaitot pilsētas teritorijas). Savukārt pieprasījums pēc zemes mūsu rajonā šobrīd sasniedz jau 290 tūkstošus hektāru. Tiesa, ir cerība, ka no 40 tūkstošiem hektāru zemes, kas pieprasīti uz 1996. gadu, kāds prasītājs vēl atteiksies. Taču fakti, ka zemes trūkst, ir acīmredzams. Kas tad ir galvenie prasītāji?

104 tūkstošus hektāru pieprasījuši kolhozi, 75 tūkstošus hektāru - zemnieku saimniecības, 38 tūkstošus hektāru - pilsoni piemājas saimniecībām, 38 tūkstošus hektāru - mežsaimniecības. 105 tūkstošus hektāru zemes pieprasa tās bijusie īpašnieki. 29 tūkstošus hektāru - pilētnieki, kas nodomājuši sākt saimniekot laukos. 660 hektāru zemes (29 saimniecības) prasa pilsoni, kas dzīvo ārpus Latvijas. No viņiem „īsti” ārzemnieki, tas ir tādi, kas dzīvo ārpus PSRS teritorijas, ir 16 zemes prasītāji. Kā zemi sadalīsim?

S.Jokste

ZINĀS

Ceturtdien mūsu rajonā - Aglonā, Aizkalnē, Rudzātu paīgskolā un Rožupē - viesojās Amerikas un Austrālijas kristieši. Latvijā viņi ieradušies pēc radniecīgās Žēlsirdības un labdarības kristīgās misijas ielūguma. Tuvāk par neparastajiem ciemiņiem, kuri par savu pieņākumu uzskata nest pasaulei Dieva vārdu un savu ticības izpratni, pastāstīsim avīzes nākamajā numurā.

Vakar rajona izpildkomitejas sēžu zālē bija sapulcējušies valsts un kopsaimniecību vadītāji, galvenie agronomi un galvenie ekonomisti. Viņi apsprieda ar lauksaimniecības uzņēmumu privātizāciju saistītās problēmas.

Bauskas rajona Vecauces pilī trīs dienas ritēja pasaules latviešu agronomu kongress, kurā piedalījās pārstāvji no ASV, Kanādas, Zviedrijas, Vācijas un citām zemēm. Preiļu rajonu pārstāvēja Irēna Šaitere, Jevģēnija Stikāne, Zenta Dūda, Anna Želve un Vija Pranča. Kongresā iztīrītās agronomu darbs Latvijā un ārpus tās, graudaugu audzēšanas tehnoloģija un citi jautājumi. Interesanta bija kultūras pasākumu programma.

Kopsaimniecībā „Dzintars” ieviestas speciālistu dežūras disperpunktā brīvdienas un svētku dienās. Speciālistus ekstreimālos gadījumos tagad ātri var izsaukt ne tikai lopkopji, bet arī kolhoznieki. Dežuranti operatīvi nokārto vētarstu, enerģētiku un citu speciālistu izbraukšanu uz vietām, risina citus jautājumus. 17 speciālisti dežurē rindas kārtībā no plkst. 9.00 līdz 17.00. Par katru dienu viņiem maksā 5 rublus.

Rudzātu valsts saimniecības Alksnīšos pabeigtī gēologiskās izpētes darbi, kas ilga divus gadus. Te paredzēts ierīkot dolomīta šķembu cehu. Tas, acīmredzot, būs SCO, ceļu daļas un saimniecības kopuzņēmums. Dolomīta iegulgas ir 12 hektāros un veido sešus metrus biezus slāni, ko sedz par metru mazāka zemes virskārta. Dolomīta ieguvi, iespējams, varēs sākt nākamgad.

Vairākām Preiļu pilsētas ielām nomainīti nosaukumi. Ļeņina iela turpmāk būs Liepu iela, V.Košukova - N.Rancāna iela, M.Orlova - Pils iela, I.Sudmaļa - Ziedu iela.

Preiļu pilsētas kara un darba veterānu sanāksmē ievēlēts jauns veterānu padomes sastāvs un tās priekšsēdētājs. Par to kļuvis Jānis Vucāns.

Aglonā pie pagastnama atklāta piemiņas zīme „Naaizmērstule. Rakstneica un skūlotoja nu Dīva žielesības. Pirmo dorbu vīta Aglyunā”. (Tā Naaizmērstuli raksturojis ievērojamais Latgales literatūras zinātnieks Mīkelis Buks.) Piemiņas zīmes autors ir Ilmārs Selickis.

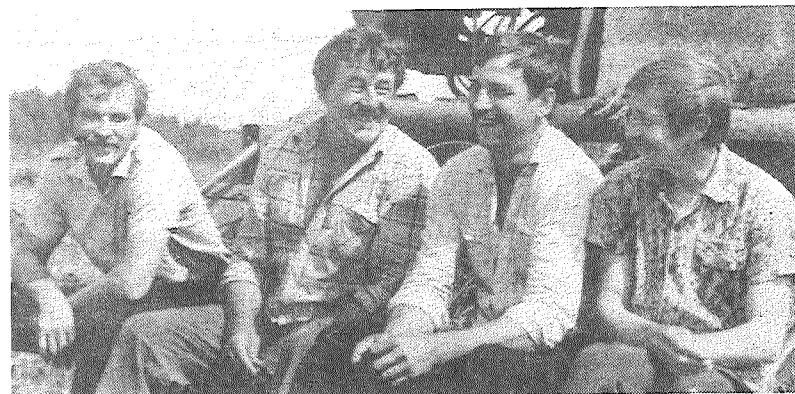
Pelēčos izveidojusies lauku kapela. Mūziķu kolektīvs, kura vadību uzņēmies Alberts Rusiņš, savu koncertprogrammu iecerējis nodot klausītāju vērtējumam jau šī gada rudenī.

Tradicionālais rajona tirdzniecības darbinieku sporta un atpūtas sarīkojums, ko ik gadus rīko Starptautiskās kooperācijas dienas priekšvakārā, šogad notika pie Gailīšu ezera. Piedalījās desmit komandas. Vissportiskākie izrādījās rajona patēriņā biedrību savienības kantora darbinieki.

Tipogrāfijā misējās...

Lasītāji, saņēmuši „Novadnieka” iepriekšējo numuru, acīmredzot bija nesaņāšana, sak, kas tas par brīnumu - sesās lappuses latviešu, bet divas - krievu valodā. Šādu „joku” gan ar redakciju, gan ar jums, cienījamie lasītāji, izspēlēja Daugavpils tipogrāfija. Kad avīze bija jau samontēta, iespiedmašīnā tika sajauktas iespiedplates. Daugavpils tipogrāfijā tā gadoties... Klūdīties, protams, var katrs, taču žēl, ka tipogrāfijas vadība neuzskatīja par vajadzīgu pat atvainoties ne redakcijai, ne lasītājiem.

Un pēdējais, „Novadnieka” turpmāk iespiedīs arī uz Slokā ražotā papīra. Kāda ir tā kvalitāte, varam novērtēt paši. Vienīgi piebildīsim, ka šī papīra cena ir 2100 rubļu par tonnu, tas ir - par 1000 rubļiem vairāk, nekā redakcija līdz šim maksāja par Kondopogas kombināta avižpapīru.

Agrofirms „Turība” lauku ļaudis lopbarību šogad sāka gatavot jau 18.jūnijā. Pie liel fermas „Progress” drīz vien bija piepildītas četras tvertnes ar skābbarību. Turklāt - katrā izmants siks konservants, lai pārliecīnatos, ar kuru labāka lopbarība iznāk.

Lopbarības sarūpēšana ar vēl lielāku sparu turpinājās pēc Jāņiem, kad iestājās saulains un karsts laiks. Nu visa uzmanība bija veltīta siena sagatavošanai. Jau pirmajā dienā Kalnackos šķūni mehanizatori ieveda apmēram 30 tonnās šī veida lopbarības. Turpinājās arī skābsiena un skābbarības gatavošana.

ATTĒLOS:

- Jānis Pauniņš (augšējais attēls pa kreisi) zāles plaušanā strādā pirmo gadu, tomēr darbs viņam veicas;
- Aleksandrs Rudzāts (augšējais attēls pa labi) darbojas ar „Julu”;
- skābsiena gatavošanā nodarbināti plāvēji Arkādijs Pauniņš un Vasilijs Abajevs, vedēji Aleksandrs Gvozdevs un Valērijs Bahānovs;
- Andrejs un Arkādijs Jevdokimovi transportē uz šķūnjiem sienu.

J.Silicka foto

Tas karstais siena laiks

Kad Jāni un Pēteri bija nosvinēti, sākās karstais siena laiks gan lielsaimniecībās, gan zemniekiem un pārējiem lauku ļaudīm. Karsts tas bija gan tiešā nozīmē, jo jau bija aizmirsies, kad pēdējo gadu laikā nav lijis un nav ielījis Septiņu gulētāju dienā, kad pēc tās vēl septiņas nedēļas nelīst. Nu neatņemdamās spīd saule, staigā pār zemes virsu, kaltēdama pat pamatiņi biezos vālus. Karsts tas bija arī pārnestā nozīmē, jo laikam, daudz citu darbu, turklāt atnākušas „trakās” mērnieku dienas - visu gribējās pagūt. Kopsaimniecību mehanizatori zināja stāstīt, ka pirmajās trijās darba dienās paguvuši šķūnus sagādāt tik siena, cik tā pērnajā vasarā vispār izdevies sarūpēt „Novadnieka” ļaudis pabija divu kainijsaimniecību plāvās. Kopsaimniecībā „Galēni” timotiņa laukā ļojevkā mehanizatori rītā ieraugri un viņiem bija mazliet vaidā, lai pa nakti atvilgušais vālē atkal atgūtu skānīgo ūšanu. Te strādāja divas vīres, pie tam pašmāju „in” ņikojās, bet vāciešu ja bez bēdām. Mēdarbu bremzēja arī

tas, ka šķūnus trūka kīpu pieņēmēju un sarindotāju pantā - ražošanas iecirknī palicis gaužām maz darba spējīgu roku, tās pāsas pieder maigajam dzimumam. Pie mehanizatoriem ieradās ot-rā ražošanas iecirknā priekšnieks Voldemārs Onužāns, un viņa praktiskā palīdzība noderēja.

Kaimiņos - „Druvā” (Kirova kopsaimniecība) - tajā pašā laikā tas bija organizēts vērienīgāk. Te vīri sprieda uz šķūniem aizgādāt vismaz 250 tonnas smaržīgā kamolzāles siena, strādāja ar trim. Vāciņā ražotajām savācējpresēm un katru apkalpoja pa riteņtraktoram un automašīnai. Lai viņiem nenāktos dīkot, talkā devās kantora darbinieki, speciālisti.

Saimniecībā tobrīd nebija neviens agronomu un to vietā bija jāstrādā melioratoram Viktoram Livdānam. Un vēl kāda interesanta iepazīšanās: ar diviem brāļiem Elmāru un Aivaru Stikāniem, kuri abi stūrēja stipros un veicīgos traktorus T-150 K. Puiši stājušies savā tēva vietā, kurš godam nopelnījis pensiju. Ar viņiem kopā bija arī viņu tēvabrālis Dānāts Stikāns.

A.Mežmalis

Paju biedriem būs jaunas grāmatiņas

Lai pilnīgotu paju saimniecību un noteiktu, cik tādās īstās ir paju biedru, Latvijas Patērētāju biedrību savienības padomes sapulcē nolemts izdarīt republikas patērētāju biedrību paju biedru pārreģistrēšanu.

Rajona patērētāju biedrībās tā sākta šā gada jūnijā un tiek veikta Līvānu un Preiļu pilsētu, Aglonas ciemata patērētāju biedrību kanitoros, kā arī ar attiecīgiem grafiķiem lauku apdzīvotās vietās. Vecā parauga paju grāmatiņu apmaina pret jaunu. Paju biedriem obligāti līdzi jābūt vecajai grāmatiņai un pasei, ieteicams paņemt arī fotografiju.

Preiļu, Līvānu un Aglonas patērētāju biedrību paju biedru pilnvaroto sapulcē no 1991. gada marta biedru nauda noteikta 25 rubļu apmērā, pārreģistrācijas laikā esoso summu būs jāapilda līdz pilnai. Pēc 1992. gada 1.janvāra vecā parauga paju grāmatiņas nebūs derīgas.

R.Vaivods,
rajona patērētāju biedrību savienības priekšsēdētāja vietnieks kadru jautājumos

MĒRNIEKI IET TAUTĀ

Kāds darbu apjoms jāveic Ga-lēnu pagasta zemes komisijai un cik kilometri robežu jāiemēra ze-mes īerīcotājam Francim Ru-siņam, vēsta fakti: saņemti 762 pieteikumi, tajā skaitā 16 no dažādām organizācijām, kopā pieprasīti ap 10 000 hektāri ze-mes. Šogad vēl pietiks, lai ap-mierinātu visus gribētājus, bet ko-darīt, ja pēc „papīriem” pa pagastu tagad var „salasīt” ap-astonjiem tūkstošiem hektāru? Tomēr cerēsim, ka līdz „koloniju” iekarošanai te nerēnāks. Šajā visādā ziņā karstajā laikā (gan no saules, gan lauku darbu gūzmas) cilvēki ļoti aizņemti, tāpat arī zemes komisija, tās vadītāja ag-roronome Anita Ivore un vietnieks Vladislavs Meikulāns. Bet viņi atraduši iespēju, kā iziet no sa-rezgītā stāvokļa.

Pieteikumi salikti vākos pa sā-dzām, ja tajās mazāk viensētu, tad vairākas ir kopā. Un komisija visas nem pēc kārtas. Vispirms Vladislavs Meikulāns, kurš labi pārzina kopsaimniecību, sēžas pie stūres un turp aizvizina mērnieku. Tas ierodas katrā vien-sētā, satiekas ar saimnieku un kopā apmēra pieprasīto zemi, tās kontūras atzīmē savā darba plānā. Tad dodas pie nākošā. Stāsta, ka bieži vien kādu aiz-mirstu detaļu palīdzot atcerēties pieradzējušais mērnieka vedējs.

Kad viņi tā izbraukuši kārtējo maršrutu, visus uzklausīsi un izvirzītās prasības ieprotokolējuši savos rulljos, zemes komisija sēžas pie galda un raksta vēs-tules, kad un kur pulcēties apmē-

rīto sādžu ļaudīm, lai visi pulkā precīzētu robežas, no līdzinātu, ja iespējams, negludumus, sav-starpējās pretenzijas un kaimiņu rīvēšanos. Raksturīgi, ka bieži vien iešanu tautā mērnieki pie-skājo autoveikala darba gra-fikam. Jo cilvēki tā vai citādi ir spiesti atrauties no darba un iet uz satikšanos ar šo veikalu no-līktajā vietā un laikā. Mērnieki tad raksta savās vēstulēs: cienīts kungs (kundze), mēs jūs gaidām tur un tur.

Te fād Saulītē, kad nogūluši pu-teklī pēc tālāk aizripojušā vei-kala, visi sapīkuši maizi un ko vēl izdevies, no īek zemes komisijas „izbraukuma sēde”. Mērnieki zi-ņo, cik, ko un kam iemērījuši, bet lauku ļaudis izsaka pretenzijas, kas kuram uz sirds, kurš jūtas netaisni aplieci vai kuram nepa-reizi mērīts. Vārdu sakot, cik cilvēku, tik arī katram sakāmā. Un komisija pēc iespējas opeātīvā cenšas kopā ar visiem atrast op-timālos variantus. Kad viss šķiet izrunāts, brauc tālāk. Pabijusi Bo-risovkā, Lečinskā, Makarovkā un citur. Uz šādām sēdēm tiek aicināti arī citur dzīvojošie šo sā-džu ļaudis. Ne daudz un ne maz, bet pagastā tādu pieteikušies 75.

Līdz 1.augustam komisija iz-lēmusi tā tikties ar visiem vie-tējiem iedzīvotājiem, uzklāusīt viņus, bet tos, kuri astājuši pa-gastu, - vēlāk. Rudenī būs lielās apspriede, un septembra beigās galīgo vārdu teiks pagasta de-putātu sesija.

A.Mežmalis

PAR ZEMES REFORMU

Tālākajā zemes reformas īstenošanas gaitā jāpievērš uzmanība zemes piepr-ašījā iesniegumu izskatīšanai un iespējamo strīdus gadījumu atrisināšanas kārtībai.

Pagasta zemes komisija pieņem lēmumu par zemes pieprasījumu apmierināšanu vai noraidīšanu.

Ieinteresētajām personām par zemes komisijas sēdes laiku jāpaziņo 5 dienas pirms sēdes datuma. Ja uzaicinātās personas uz sēdi nav ieradušās, komisija izskatāmos jautājumus izlemj bez viņu klātbūtnes.

Zemes komisijas savus lēmumus zemes sadales vai zemes strīdu izķiršanas jautājumos rakstveidā pažīmē bez viņu klātbūtnes.

Pagasta zemes komisijas lēmumu zemes sadales un zemes strīdu jautājumos viena mēneša laikā pēc tā pažīšanas ieinteresētie zemes lietotāji vai pagasta zemes ierīcības projekta autors var pārsūdzēt rajona zemes komisijai.

Ja strīdu gadījumi zemes piešķiršanas jautājumā netiek atrisināti rajona zemes komisijā, ieinteresētās personas attiecīgi var rakstiski griezties Latvijas Republikas Augstākās Padomes zemes komisijai (Rīgā, Jēkaba ielā 16).

Latvijas Republikas Augstākās Padomes zemes komisijas lēmumu likumā noteiktajā kārtībā var pārsūdzēt tiesās Pagastu zemes ierīcības projektu izstrā-dāšanu jāpabeidz līdz 1992. gada 31.janvārim.

Pagasta zemes ierīcības projektam jābūt nodotam vispārējai apskatei vismaz divas nedēļas pirms tā izskatīšanas pagasta zemes komisijā. Apskates sākums sālvīcīgi jāzīzzo rajona laikrakstā.

Zemes pieprasītājiem ir tiesības iepazīties ar pagasta zemes ierīcības projektu tā izskatīšanas gaitā, kā arī rajona laikrakstā izsludinātajā divu nedēļu termiņā.

Ja pagasta zemes lietotājiem, zemes pieprasītājiem un iedzīvotājiem ir iebildumi pret atsevišķiem projekta risinājumiem, viņi tos rakstveidā iesniedz pagasta zemes komisijai 10 dienu laikā pēc projekta apskates termiņa izbeigšanās.

Visus priekšlikumus, iebildumus un pretenzijas par zemes ierīcības projekta risinājumu pagasta zemes komisija reģistrē un izskata komisijas sēdēs.

Pagasta zemes ierīcības projektu izskata pagasta zemes komisija un pēc saskaņošanas ar rajona zemes komisiju apstiprina pagasta Tautas deputātu padome.

Pamatoties uz apstiprināto pagasta zemes ierīcības projektu, lēmumu par zemes piešķiršanu zemes lietotājiem pieņem pagasta Tautas deputātu padome.

Lēmumi par zemes piešķiršanu lietotājiem izsūtāmi zemes lietotājiem 10 dienu laikā pēc to pieņemšanas.

Divu mēnešu laikā pēc zemes piešķiršanas lēmumu pieņemšanas zemes lietotāji jāiepazīstina ar piešķirtos zemes nogabalu robežām. Iepazīstīšanu izdarīja pagasta zemes ierīcītājs vai cīta pagasta zemes komisijas iecelta persona. Tikai pēc tam drīkst uzsākt zemes izmantošanu.

Robežu ierādīšana dabā tiek veikta gada laikā pēc lēmuma pieņemšanas par zemes piešķiršanu. Robežu ierādīšanas rezultātā zemes lietotājiem izsniedz robežu ierādīšanas aktu, zemes lietojuma eksplikāciju, zemes lietojuma plānu.

Elmārs Rutkis,
LR Augstākās Padomes Zemes komisijas konsultānts, Latgales novada kurators,

tel. Rīgā - 327331 pirmdiens no plkst. 15.00 līdz 19.00.

LR AP zemes komisijas konsultācijas katru dienu pa tel. Rīgā - 229879.

PRIVATIZĀCIJA LAUKSAIMNIECĪBAS UZNĒMUMOS

Latvijas Republikas Augstākā Padome 21.jūnijā pieņēmusi ilgi gaidīto likumu par lauksaimniecības lieluzņēmumu iespējamo tālāko likteni. Jau likuma nosaukums „Par lauksaimniecības uzņēmumu un zvejnieku kolhozu privatizāciju” norāda uz galvenajām tendencēm kolhozu un valsts lauksaimniecības uzņēmumu tālākajā attīstībā.

Apšķiršanas gaitā izskanēja pretrunīgi viedokļi. Vieni apgalvoja, ka izskatāmais likumprojekts nenodrošina esošā lauksaimniecības potenciāla (lasi, pašreizējo lielsaimniecību kā kopus saimniekošanas) saglabāšanu. Citi uzskatīja, ka šis likumprojekts nav līdz galam atrisinājis pašu privatizāciju, ar to saprotot būvu kapitāla daļu izņemšanu no uzņēmuma. Iepriekšējā darba gaitā daudz uzmanības tika pievērtīti kapitāla dalīšanas (daļu aprēķināšanas) procesa godīgumam, mazāk piedomājot, kas ar šo kapitālu notiktu tālāk, kā aprēķināto daļu īpašnieki varēs realizēt savas īpašnieku tiesības un, galu galā, kā tad panākt iespējamību efektīvu līdzīnējós gados uzkrātās mantas funkcionēšanu.

Tādējādi bija iezīmējušies vairāki problēmu loki:

- ko ieskaņīt kopus mantā - vai tikai to, ko var fiziski sadalīt, tādējādi gadījumā, ja īpašnieki no kopus saimniekošanas atsakās, atstājot kādu daļu mantas bezsaimnieka īpašumā;
- kam rēķināt īpašuma daļas (par pašu daļu rēķināšanas nepieciešamību itd kā nesaubotību) - visiem, kas kādreiz saimniecībā strādājuši, vai tikai kolhozu biedriem, kuri saskaņā ar kolhozu statūtiem šobrīd ir kolhozu mantas oficiālie īpašnieki, kā arī apvienotās mantas īpašniekiem un to mantiniekiem;
- kas būs tas, kas rēķinās daļas, un kas būs tas, kas drošinās daļu īpašniekiem viņu tiesības rīkoties ar šīm un izmantošām tās;
- ko darīt ar aprēķinātajām daļām - tikai parādīsim, ka protam tās rēķināt, jeb izmantošim tās tālākajā privatizācijas procesā, atstāsim „strādāt” lieluzņēmumā vai „nemsim laukā”;
- kā daļīsim fermas, lopus, traktorus - izsniegsim tos uz aprēķinātajām daļām visiem, kas vēlas, bet, ja vēlas vairāki, - metīsim uz pirkstiem (degumiem), pārdosim izsolē jeb atstāsim visu vienkopus kā līdz šim.

Likuma apšķiršanas gaitā deputāti nonāca līdz sekojošiem risinājumiem.

Sadalāmo kapitālu veido visa konkrētā uzņēmuma bilance esošā manta, izņemot to, uz kuru ir apstrīdamas īpašuma tiesības, kā arī ar zemi saistīto kapitālu - meliorācijas un zemes kapitālās ielabošanas darbu vērtību, kuru tālākais liktenis jāsaista ar zemes reformas procesiem.

Īpašuma daļas vispirms ir nosakāmas valstij un citām juridiskām personām, kuras ir ieguldījušas savu kapitālu konkrētā uzņēmuma attīstībā. Pārējā daļa veido uzņēmuma privatizējamo kapitālu - to sadala starp atsevišķiem cilvēkiem (fiziskām personām). Sadales procesā kā aprēķināšanas metodi izmanto privatizējamā kapitāla dalīšanu divās daļās - sākotnēji apvienotais kapitāls un saimniekošanas rezultātā tās. Sākotnēji apvienotā kapitāla daļas aprēķināmas visiem sākotnēji apvienotās mantas īpašniekiem vai viņu mantiniekim neatkarīgi no viņu pašreizējās dzīves un darba vietas. Savukārt, saimniekošanas rezultātā radītā kapitāla daļas aprēķināmas pašreizējiem kolhozu biedriem (valsts uzņēmumos - pastāvīgi strādājošiem), cilvēkiem, kas no šī uzņēmuma aizgājuši pensijā un vēl dažām citām cilvēku grupām. Bet uzņēmuma strādājošo kolektīvam ir tiesības pieņemt lēmumu par kapitāla daļu rēķināšanu arī citām, likumā neuzskaitītām personām. Katras atsevišķas grupas kapitāla daļu veido abu minēto daļu summa.

Kapitāla un tā daļu noteikšanu, tāpat arī citas ar uzņēmuma privatizāciju saistītās darbības jāveic uzņēmuma privatizācijas komisijai, kurā ietilpst uzņēmumā strādājošo ievēlētā pārstāvji, kā arī pašvaldības, rajona lauksaimniecības pārvaldes vai konversijas institūcijas un pagasta zemniecības izraudzītāji pārstāvji.

Līdz ar kapitāla daļu noteikšanu un apstiprināšanu mainās uzņēmuma īpašuma forma - no nepersonificēta valsts vai kolektīva īpašuma tas kļūst par konkrētu fizisko un juridisko personu īpašumu.

Tajā pašā laikā jāatceras, ka visi šādi noteiktie īpašnieki ir vienlīdzīgi, un tāpēc nepavisam nebūtu godīgi apmierināt vienu intereses uz citu rēķina. Tāpēc svārīgs ir jautājums: kas un kā realizēs atsevišķo īpašnieku tiesības pēc kopus kapitāla summas sadalīšanas atsevišķās daļās?

Uz jautājumu „kas?” atrasta sekojoša atbildē:

jaunnoteikto īpašnieku ievēlēta izpildinstīcija, kurā iekļautas īpašnieku uzticības personas, un kurai ir pišeķirtas zināmas pilnvaras un tiesības. Šīs institūcijas ievēlēšanā piedālās visi īpašnieki un to balsstiesības ir atkarīgas no tiem piederošā kapitāla lielumam.

Uz jautājumu „kā?” atbilde ir:

atbilstoši šīs īpašnieku grupas likumiski noteiktajai kārtībai. Te jābūt paredzētam, kādas tiesības ir konkrētajiem īpašniekiem, kā lems par turpmāko saimniekošanas kārtību, kā viņi var izstāties no savu kopus uzņēmuma, kā arī pieņems lēmumus un tml. Patīk mums tas vai nē, bet ir jautājumi, kas ietverami konkrētās īpašnieku organizācijas statūtos. Šie statuti izstrādājami atbilstoši Latvijas Republikas likumiem par uzņēmēdarbību un tās formām, kā arī ievērojot šī privatizācijas likuma prasības.

Kas attiecjas uz dažādu personu grupu (tās varētu un tām

noteikti būtu jābūt zemniekiem, pensionāriem, varbūt arī citām īpašnieku grupām) interešu īpašu aizsardzību, tā jānodrošina ar šī likuma palīdzību, nosakot obligātas, bet reāli išteinojamas prasības, ko iekļauj šajos statūtos.

Esošo lauksaimniecības uzņēmumu privatizācijas procesā veidojot statūtsabiedrības, jāatceras ka statūtsabiedrību veidošana un izmantošana jau esoša uzņēmuma privatizācijā ir ar citu nozīmi, kā ja šīs sabiedrības veido no jauna, jo, pārveidojot esošu uzņēmumu, jau ir kopējais īpašums. Jānosaka vienīgi paši īpašnieki, vienīm piederošās īpašuma daļas, un šiem īpašniekiem jādod iespēja realizēt savas tiesības.

Keroties pie privatizācijas, mums vajadzētu skaidri apzināties, ka:

- **privatizācija nav vienreizējs akts**, kas var notikt nedēļas laikā, bet ilgstošs process, un tas var ilgt pat vairākus gadus. Daudzāk mūs pavada ilūzija, ka privatizācija ir tikai sabiedrīskā īpašuma padarīšana par privātu vai vismaz, ka pēc šī akta uzreiz nokārtosies arī viss pārējais. Tajā pašā laikā galvenais sasniedzamais mērķis ir uz privatās iniciatīvas pamata veidot uzņēmēdarbību, kurai vena no formām laukos ir zemnieku saimniecības. Bet privatā iniciatīva veidojas cilvēkā, un cilvēks nav diegu lelle, kaut daudziem no mums to, ai kā, gribētos.

- **jebkura uzņēmējsabiedrība** nav vis mantas, bet gan ir cilvēku organizācija ar savām iekšējām likumsakarībām, un šī sabiedrība nav arī krājbanka, no kurās naudu izņemot jārēķinās vienīgi ar savu lēmumu un šīs iestādes darbalauki.

Radoši kolektīvā nepersonificētā īpašuma vietā īpašnieku organizācijas ar saviem statūtiem un pārvaldes institūcijām un likumā pareゾet obligātās prasības, kas ievērojamas un nodrošināmas šīs organizācijas darbībā, var:

1) nodrošināt atsevišķu cilvēku - īpašnieku, tiesību realizāciju, nekāpētot ofram uz varžācīm;

2) ievērot arī citu īpašnieku intereses;

3) nodrošināt uzņēmēja tiesisko pārmantojamību.

Bet diskusijas parlamentā vienīgi atainojušas dzīvē notiekošos procesus. Kamēr notiek strīdi par šiem un citiem jautājumiem, dzīvē rit savu gaitu. Arī tur ne mazums šķēpu tiek lauzts, lemjot par līdzīnējā lauksaimniecības līeluzņēmumu likteni. Daudzi kā vienīgo variantu saskata kategorisku ceļu uz zemnieku saimniecību veidošanos, likvidējot līeluzņēmumus. Citi, un arī to nav mazums, labprātāk gribētu saglabāt šodienas lielsaimniecības vai vismaz to elementus. Droši vien patiesība ir kaut kur pa vidu. Bet tākām vairākos simtos republikas saimniecību jau sākuši rēķināt pajās. Ne mazums strīdi ir bijis par šo aprēķinu metodēm, kaut šajos strīdos bieži ir aizmirsies, ka „paju” noteikšana nav pašmērķis; bet gan vienīgi līdzeklis, lai varētu radīt sekīmīgu, uz privāto iniciatīvu balstītu uzņēmēdarbību laukos un ka privatizācija nav viennozīmīga zemnieku saimniecību veidošana.

Kā šodienas situācijā rīkoties? Vispirms studēsim Likumu, spriedīsim pie sevis saimniecības.

Varam arī meklēt pēc padoma. Uzskatot, ka lauksaimniecības uzņēmumu privatizācija šodien ir viens no svarīgākajiem ekonomiskajiem uzdevumiem, arī mūsu institūtā ir daudz domāts par šīm problēmām. Priekšdarbus privatizācijas procesa nodrošināšanai vajadzētu uzsākt nekādējā.

Darbītilpīgākais no tiem ir atsevišķo īpašuma daļu noteikšanai nepieciešamās informācijas savākšana, tās apkopošana un apstrāde. Esam izstrādājuši oriģinālu šī procesa organizācijas sistēmu, kas, mūsuvrāt, varētu atvieglošķi darbu, izmantojot skaitļošanas tehnikas pakalpojumus. Šī sistēma ietver sevi konkrētā uzņēmuma kapitāla un tā daļu noteikšanas nolikumu, informācijas apkopošanas kartes, aprēķinu metodiku, kā arī tās realizāciju, izmantojot skaitļošanas tehnikas pakalpojumus. Tas jau atvieglošķi daļu rēķināšanas procesu, uzskatāmi noformēt aprēķinu rezultātus, bet gadījumos, ja sākotnējās informācijas savākšanā ieviesušās kādas kļūdas, operatīvi izdarīt labojumus.

Tāpat varam piedāvāt arī citu palīdzību uzņēmumu pārveidošanā un pārregistrēšanā atbilstoši šodienas ekonomisko likumu prasībām:

- sniegt konsultācijas uzņēmumu tālākas attīstības koncepcijas izstrādāšanā;

- sagatavot dokumentu projektus atbilstoši izvēlētajam uzņēmumu attīstības virzienam.

Ja jūsu saimniecībā šie darbi vēl nav veikti vai ir radušās kādas problēmas, aicinām apmeklēt mūsu institūtu. Varbūt varēsim palīdzēt.

Mūsu adrese: 226039, Rīga, Strukturu ielā 14, Latvijas Valsts Agrārās ekonomikas institūts, tālruni 562253, 562047.

Andris Miglavs, Jolanta Andersone, Inguna Sudraba, Roberts Zīle
Latvijas Valsts Agrārās ekonomikas institūts

Aizvadītajā mācību gadā mūsu rajonā vidusskolu beidza 7 medaļniecēs.

Ar zelta medaļu par izciliem panākumiem mācībās apbalvota INESE REINIS (Preiļu 2. vidusskola). Sudraba medaļu skolas gados nopelnījušas: DAGNIJA GREIŽA (Aglonas internātskola), INTA LIEPNICE (Līvānu 1. vidusskola), MARGITA DALKA (Līvānu 1. vidusskola), MĀRA KAKTIŅA (Līvānu 1. vidusskola), INGRĪDA RŽANNIKOVA (Preiļu 2. vidusskola), LARISA BOGATIRJOVA (Preiļu 2. vidusskola).

* * *

Laikraksts „Izglītība” publicējis šajā gadā nododamo vispārizglītījošo skolu plānu Latvijas republikā. 14 minēto skolu vidū ir arī deviņgadīgā skola Pelēcu ciemā. Tās pasūtītājs - Tautas izglītības ministrija, nodošanas termiņš - 2. ceturksnis. Vietu skaits skolā - 264.

* * *

Lai iestātos Preiļu 1. vidusskolā, reflektanta pārbaudījumu lapā nepieciešami 20 punkti (nevis 22 kā tika ziņots iepriekš).

* * *

Vēlēšanos iestāties abās rajona arodskolās vairāk izrādījuši krievu plūsmas audzēknī. Gan Jaunaglonas lauksaimniecības skolā, gan Preiļu kooperatīvajā arodisvidusskola grupas ar krievu apmācības valodu gandrīz nokomplektētas. Latviešu plūsmas grupās notiek papilduzņemšana.

* * *

Slēgt Aglonas vidusskolu vēl ir pāragri - tā savā sesijā nolēma pagasta deputāti. Tāpēc nākošajā mācību gadā Aglonā darbosies gan vidusskola, gan topošā ģimnāzija. Taču tās ir lēmums tikai tuvākajam laikam. Perspektīvā divas vidējās mācību iestādes vienā ciemā pastāvēt nevarēs.

* * *

Rēzeknē notikusi Latgales rajonu pedagogu aktīva sanāksme. Tās mērķis - informācijas apmaiņa sakarā ar Latgales programmas iespējamo pieņēšanu republikas Augstākajā Padomē.

Mūsu rajona pārstāvji šajā sanāksmē izklāstīja savu viedokli par Amaņu skolas iedibināšanu Līvānos. Pilsētas vadība un arī daudzie rūpniecības uzņēmumi ieinteresēti šīs skolas izveidē. Tā kā Līvānu 1. vidusskolai ieplānots celt piebūvi ar 360 vietām, līvānieši ie-rosina paplašināt celtniecību ar vēl 280 vietām Amatu skolas vajadzībām. Ja Izglītības ministrija šo priekšlikumu atbalstītu, Līvānu pilsētas vadība gatava uzņemties visu organizatorisko darbu. Paredzamās izmaksas: 2 miljoni rubļu skolas piebūvei, 1,5 miljoni rubļu amatu mācības ražošanas cehiem, 1,5 miljoni rubļu cehu iekārtām, 1 miljons rubļu kopmītnēm. Amatu skolai būtu piešķirams Latgales zonas skolas statuss.

Latgales pedagogu aktīvs un Izglītības ministrijas pārstāvji ļoti saprotōsi uzņēma šo priekšlikumu. Ja Izglītības ministrija nolems atbalstīt Amatu skolas izveidi Līvānos, tad jau nākošais nekavējošais solis būs celtniecības projekta pasūtīšana.

Otrā latviešu izglītības darbinieku konference

Vakar, 15.jūlijā, Rīgā sākēs Otrā pasaules latviešu izglītības darbinieku konference.

Tā ilgs visu nedēļu, un tās darbs norītēs ne vien teorētiski, bet arī praktiski. Būs referāti, diskusijas, semināri un informācijas apmaiņa starp visā pasaulei praktizējošiem skolotājiem un izglītības zinātņu speciālistiem. Paredz

Pie Aizkalnes jaunsaimniekiem

No darba mājup dodas Anusānu ģimene (divi mazie Anusāni no fotografa noslēpās).

Siena laiks ienācis arī zemnieku saimniecībās. Par lauciniekiem uz laiku kļuvusi arī daudzi pilsētas cilvēki, un nu sienā vālus jaunsaimniecībās cilā bērni un mazbērni, radinieki. Zemniecības koordinācijas centrā Preiļos sākuši pat bažtieses: jaunsaimnieki vairs necinoties pat par ceļniecības materiāliem. Jā, sienā laiks!

Aizkalnes pagastā apmeklējām trīs zemturus. Tamāras Ivdres māja - Jašas krastā. Tēvam bijusi iedalīta muīžas zeme. Tiesa, tie nebijuši paši auglīgākie muīžkunga tīrumi, taču maize izaugusi vienmēr. Ivdres jaunsaimniecībā, liekas, zāļaju lauki ir visražīgākie, bet rūdzu un miežu tīrumi - viskuplāk sazaļojuši. Vismaz Aizkalnes pagastā. Šopavasar tos rādījuši pat republikas sējumu skates žurijs komisijai...

Mazbērnus uzmanīdama, namamāte todien darīja ierastos rīta darbus. Vīrieši - dēls un znots, kamēr bija rasa un plāvumu šķūnī vest nevarēja, saimniekoja pie jaunbūves. Nemanījam tik ierasto lauku darbu steigu. Sakopti tīrumi, dārzs, pagalms. Vienīgā bēda - neizdodas atgūt visu tēva zemi. Un tikai tāpēc, ka zemi vispirms dalīja, bet īpašuma tiesības noteica pēc tam. Tā nu tēva zemes gabals tīcis kaimiņam. Tagad savas tiesības uz to piesaka māsa, bet kā nokārtot samudžinājumus, laikam, viens Dievs zina.

Jāzeps Buks un viņa dēli patstāvīgi saimniekojo otru gadu. Tīrumi pavasara lieťu ir tā izmirkši, ka diezin vai kas kārtīgais izaugs. Toties zemnieku sētā labi

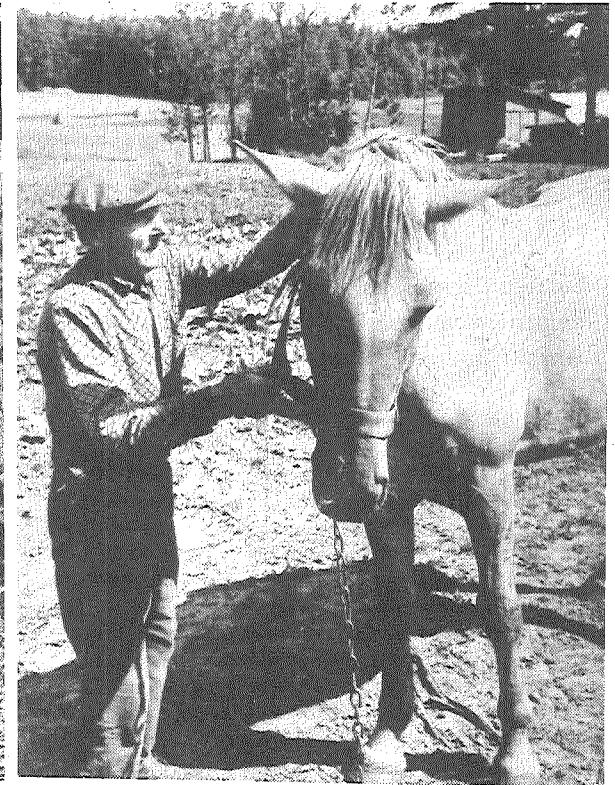

Buku tēvs ar savu zirgu

sokas ceļniecības darbi. Un vēl Buku tēvam ir skaists zirgs, ar ko viņš lepojas. Jaunsaimniecībā pietrūkstot tikai vedeiklu, kas saimnieci palīdzētu. Pati namamāte todien rosījās biešu laukā.

Anusānu daudzbērnu māmiņu (viņa audzina piecus mazuļus) satikām meža

ielokā. Sešatā mēģinājuši tikt galā ar mežacūku nedarbiem. Bet kur nu! Nakši kartupeļu lauki ir tā „saartī”, ka ne pārādīt, ne kā citādi izlabot. Jāaicina vien talkā mednieki. Protams, Anusāniem netrūkst arī citu problēmu. Jāsāk ceļniecība, jāpērk tehnika. Pulka darbu arī sienā

Tamārai Ivdrei - sienā laiks

sagatavošanā. Un ja vēl ģimenē aug trīs meitāns un divi dēli, tad kādā citas rūpes - kā šajos bargajos laikos piecus mazuļus apģērbt, paēdināt, pieskaņīt...

A.Illīna
I.Silicka foto

Viedoklis

VELREIZ PĀR PILSONĪBU

Rajona avīzē „Novadnieks” ne reizi vien publicēti raksti, kuros to autori pauduši savus uzskatus par pilsonību. Bet diskusija, kā tas bija noticis arī agrāk, neizdevās. Tāpēc, cienījamie Preiļu rajona iedzīvotāji, gribu izteikt savu viedokli par pilsonību Latvijas Republikā.

Dažados literārajos avotos pilsonības jēdziens formulēts aptuveni vienādi. Tomēr diskusijās jāvadās no formulējuma, kas izriet no juridiskās literatūras. Visiem pieejamā grāmatā „Juridiskā rokasgrāmata iedzīvotājiem” („Juridiskā literatūra”, Maskava, 1990.) teikts, ka pilsonība nozīmē konkrēta cilvēka piederību attiecīgai valstij, viņa pakļaušanos šai valstij neatkarīgi no tā, vai viņš atrodas šīs valsts teritorijā vai ārpus tās; pilsonība paredz abpusējas tiesības un pienākumus starp personību un valstī.

Bet tagad ielūkosimies PSRS un Latvijas PSR konstitūcijās. PSRS Konstitūcijas 33. pantā teikts: „Padomju Sociālistisko Republiku Savienībā noteikta vienota Savienības pilsonība. Iekviens savienotās republikas pilsonis ir PSRS pilsonis”. Savukārt Latvijas PSR Konstitūcijas 31. pants skaidro: „Atbilstoši PSRS noteiktajai vienotajai pilsonībai katrs Latvijas PSR pilsonis ir PSRS pilsonis”.

Jebkuras savienotās republikas pilsonis, pārceļoties uz dzīvi no vienas republikas uz otru, automātiski iegūst šīs republikas pilsonību ar pierakstīšanas brīdi.

Ar 1991. gada 1.janvāri stājies spēkā jaunais Savienības likums „Par pilsonību PSRS”. Tā preambulā formulēts pilsonības jēdziens: „PSRS pilsonība nosaka personas pastāvīgo politisko tiesisko saikni ar

Padomju valsti, kura izpaužas abpusējas tiesībās un pienākumos”. Likuma 1. pants nosaka, kas ir pilsonība PSRS. Katrs savienotās republikas pilsonis vienlaikus ir PSRS pilsonis.

Gribu piebilst, ka PSRS likuma par pilsonību pamatā likti starptautiskie noīgumi. Piemēram, preambulā teikts: „PSRS katram cilvēkam ir tiesības uz pilsonību. Neviens nevar patvalīgi pilsonību atņemt vai izmainīt”. Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 15. pantā:

„1. Katram cilvēkam ir tiesības uz pilsonību.

2. Neviens nevar pilsonību patvalīgi atņemt vai izmainīt”.

Bet tagad paskaņīsimies uz notikumiem 1940. gada vasarā un rudenī.

Zurnālā „Izvestija CK KPSS” (1990.g. 11.num.) rakstīts: „Angļu diplomāts K.Ords politvēstulē Nr.99 Ārlietu ministrijai 1940. gada 5.jūlijā ziņoja sekojošo: „Jaunā valdība pēc būtības ir pagaidu valdība un tās uzdevums ir:

- pēc K.Ulmaņa 1934. gada apvērsuma apturētās Satversmes darbības atjaunošana un izmaiņšana;

- sešu kārtu palātu atcelšana, kuras bija ieviesis bijušais diktators, lai radītu plašas tautas pārstāvniecības ilūziju;

- valsts organisma attīšana no elementiem, kuri asociējas ar iepriekšējo režīmu;

- politisko ieslodzīto amnestiju;

- preses, vārda un pulcēšanās brīvību nodrošināšana;

- vēlēšanu organizēšana, kurās Latvijas tauta brīvi ievēlētu savus pārstāvju...

Pašreizējos apstākļos pastāv reāla iespēja, ka jaunajā likumdošanas orgānā būs tāds ievērojams vairākums, kurš nobalsos par iestāšanos

Padomju Savienībā nekavējoties ar savienotās republikas tiesībām”.

Angļu diplomāta vēstuli citēju tāpēc, ka nevar viennozīmīgi runāt par to, ka PSRS 1940. gadā Latviju okupēja un anektēja, arī no vēsturiskā viedokļa.

Un tā kopš 1940. gada mēs dzīvojam ar dubult-pilsonību. Lai kā 1940. gada notikumus Latvijā vērtētu vēsturnieki un politiķi, mēs visi esam dzīvojuši valstī, kur ar likumiem bija nostiprināts iepriekšminētais pilsonības princips, un šie likumi faktiski tika arī pildīti. Citiem vārdiem, jautājums bija atrisināts *gan de iure, gan de facto*.

Avīzē „Novadnieks” publicēto rakstu autori ierosina Latvijas Republikas pilsonību piešķirt tikai tiem, kuri te dzīvojuši līdz 1940. gadam, un viņu pēcnācējiem. Tādējādi lielai daļai iedzīvotāju Latvijas Republikas pilsonība tiks liegta. Tieši liegta, jo patlaban visiem Latvijā dzīvojošajiem iedzīvotājiem ir Latvijas Republikas pilsonība.

Īpaši gribu pakavēties pie E.Mukāna raksta „Konfrontācija vai kompromiss?” („Novadnieks”, Nr.12 un 13, 1991.g.). Lasot šo sacerējumu, vispirms nodomāju, ka to rakstījis korespondents no Izraēlas okupētajām arābu zemēm.

Raksts pilns ar vārdiem „okupanti”, „kolonizatori”, „kolonisti”, „migrantī” utt. Un to E.Mukāns saka par cilvēkiem, kuri dažādu apstākļu dēļ nokļuvi Latvijas teritorijā. Arī par tiem, kurus hitlerieši no Krievijas iekšenes izveda uz Latviju. Un par tiem, kas pēc kara pēc valdības lūguma ieradās Latvijā atjaunot tās izpostīto saimniecību.

Preiļu rajonā tika uzcelta siera rūpniča, Līvānu biokīmiskā

rūpniča, māju būves kombināts, būvmateriālu un konstrukciju kombināts, stikla fabrika. Darbā šajos uzņēmumos aicināja daudzus speciālistus, uzsveru - tieši speciālistus. Viņi strādā arī tagad un strādā republikas labā. Es pats personiski 1982. gadā vissavienības avīzē lasīju sludinājumus, kuros PMK priekšnieks Linuža kungs aicināja darbā celtniekus, solīja viņiem dzīvokļus un citus labumus. Un cilvēki brauca šurp, strādāja un strādā rajona objektu celtniecībā.

Par to, ka šie cilvēki iedrošinājušies aizstāvēt savas cilvēktiesības, minētā raksta autors viņiem gāžas virsū ar naidu un jaunumu. Viņš sludina atklātu nacionālismu, ideju par latviešu nācijas pārākumu pār citu Latvijā dzīvojošo tautu cilvēkiem, izmantodams kā iegāstu latviešu nācijas izšūšanas un rusifikācijas briesmas.

Krievijas vēsture nepazīst tādu cilvēknīšanu un genociedu, kāds bija hitleriskajā Vācijā. Nebija arī pamattautu masveida iznīcināšanas, kādu piekopa amerikāni pret indiāniem un angļi pret Austrālijas aborigēniem. Tādā genocīda nebija arī pret latviešu tautu. Zinu: sanēmu pārmetumus par deportācijām 1941. un 1949. gadā. Bet šīm deportācijām nebija nekā kopīga ar genocīdu.

Gribu izteikt arī pretenzijas nacionālistiem, kuri sadarbojās ar hitleriešiem. Tie bija viņi, kas spaidu darbos uz Vāciju no Latvijas, arī no Preiļu rajona, sūtīja krievus, polus un citu tautību cilvēkus. Spaidu darbos aizsūtīto vidū bija arī mani tuvi radinieki - divas tantes un tēvoci. Tie bija nacionālisti, kas piekopa genocīdu pret ebreju tautu. 1941.-1945. gadā Latvijā viņi kopā ar nacistiem iznīcināja 70

tūkstošus ebreju. Latvijā okupācijas gados tika izveidoti 46 cietumi, 23 nometnes un 18 geto, pavisam - 87 ieslodzījuma vietas. Okupācijas laikā Latvijā aizgāja bojā 644 tūkstoši cilvēku. Lūk, tā gan bija īsta okupācija.

Kāpēc es to rakstu un to visu pieminu? Ne jau naida mudināts. Ja mēs sāksim kārtot savstarpejtos rēķinus, neizbēgami nonāksim līdz konfrontācijai. Jo jaunums rada vienīgi jaunu.

Pieņemot jebkurus likumdošanas aktus, arī pilsonības jautājumā, nepieciešams balstīties uz cilvēka tiesību prioritāti pār nāciju tiesībām. Ja būs ievērotas cilvēka tiesības, būs ievērotas nācijas tiesības. Ja tiks ievērotas tikai vienas nācijas tiesības, noteikti radīsies citu nāciju tiesību apspiešana.

Spilgts tā piemērs - jaunais likums par izglītību Latvijā, kurā atklāti ignorētas nacionālo minoritāšu tiesības iegūt vidējo speciālo un augstāko izglītību dzimtajā valodā. Patlaban 47 procenti Latvijas iedzīvotāju vidusskolas programmu apgūst krievu valodā. Šajā ziņā likums par izglītību ir krasā pretrunā ar ANO konvencijas par bērna tiesībām 28. pantu, kurā deklarēts princips - valsts katram nodrošina tiesības iegūt izglītību, pamatojoties uz vienīgām iespējām.

Rakstu gribu nobeigt ar kādu P.Stučkas domu. Savā laikā viņš rakstīja, ka nacionālisms ir slimība, kura atkārtojas, tiesa - vieglākā formā, arī tiem, kas reiz ar to jau izslimojuši, bet vislielākais jaunums, ko tā nodara, - aptumšo pat visskaidrāko prātu.

Padomājiet par šiem vārdiem!

Ivans Kirilovs
Preiļos

Jaunatne ir mūsu dzīves spogulis, un viņai pieder Dieva norādītie ceļi. Tā uzskata Antonija Gībele, kura daudz laika ziedo tam, lai tuvinātu bērnus ticībai. Viņa apmeklējusi katehisma kursus Rīgas garīgajā seminārā un tagad gatavo bērnus pirmajai svētajai komūnijai. Viņa tic savai misijai, tic, ka bērni, kas audzināti dievījībā, kļūs par krietiņiem cilvēkiem.

■ Attēlā: A.Gībele nodarbibās ar bērniem Riebiņos.

J.Silicka foto

BĒRZGALES BAZNĪCA

Aglonas pagastā starp Rušonas un Biržkalna (Kapiņu) ezeriem, pie Jaunaglonas - Kapiņu lielceļa, uz pakalna paceļas Bērzgales (Biržgaļu, Biržgala) katoļu koka baznīca ar atsevišķi stāvošu zvanu torni. Šī baznīca ir izcisls 18.gs. arhitektūras piemineklis, arhitektoniski joti harmoniska, līdzsvarota celtne, viena no visskaistākajām koka baznīcām Latvijā, vietējo latviešu zemnieku prāta un zelta roku darbs, viņu labās estētiskās gaumes apliecinātāja.

Pirms runāt par tagadējās Bērzgales baznīcas vēsturi, par tās arhitektoniskajām un mākslinieciskajām vērtībām, nepieciešams ieskatīties šīs baznīcas priekšvēsturē, jo tagadējās Bērzgales baznīca nav pirmā, kas uzcelta šajā apvidū.

Zījas par tagadējo Bērzgales baznīcu un baznīcām, kas te pastāvējus pirms tām, ir skopas, jo 1861. gadā, kad nodega Bērzgales plebānija (mācītājmāja), gāja bojā visi te bijušie vēsturiskie dokumenti un grāmatas. Par Bērzgales baznīcu, balstoties uz citur atrastajiem avotiem un vietējo iedzīvotāju sniegtajām ziņām un nostāstiem, rakstījusi Gustavs Manteifelis (Inflanty Polskie, 1879; Slovnik Geograficzny, 19.gs. 80. gados), P.Bernāns (Par Bērzgala baznīcu. - „Latgolas Vords”, 1940.g. 20.VI), Hugo Skrastiņš (Latviešu zemnieku māksla. - „Studentu Avīze”, 1941.g. 10.I) un daži citi. Plašķās, pilnīgākās un ticamākās ziņas, liekas, sniedzis P.Bernāns. Galvenokārt uz šo ziņu pamata, tās precīzējot, konkrētizējot un papildinot, arī balstās šīs raksts.

Pirma baznīca šajā draudzē, domājams, celta jau Livonijas laikā (16.gs.) un atradusies 1,5 km uz dienvidiem no tagadējās baznīcas - pie Rajeckiem, uz uzkalniņa, kuru sauc par Baznīcas kalnu. Ka šajā uzkalniņā bijusi kāda koka celtne ar mūra pamatiem, kura nodegusi, liecina fakts, ka 20.gs. sākumā tajā atrasts daudz kieģeļu, kāja javas gabalu un biezus oglu slānis. Šī celtne nevarēja būt zemnieku māja, jo zemnieku mājām tolaik mūra pamatu nebija, bet krāsnis būvēja no māla. Tā varēja būt baznīca, uz ko, kā jau minēts, norāda arī uzkalniņa nosaukums. Tam par pierādījumu minams vēl viens fakts.

Puskiometra attālumā no Baznīcas kalna, tur, kur tagad atrodas Kapiņu ciems, senāk bijusi senlatviešu kapsēta. No tā arī cēlies šī ciema nosaukums. Vēl nesenā pagātnē, apstrādājot laukus un dārzus, rokot akas un mājas pamatus, Kapiņos atrasti skeleti ar senlatviešiem raksturīgajām rotaslietām un līdzi dotajiem darbarīkiem un ieročiem. Jau 1919. gadā Kapiņos, padziļinot kādu aku, atrasts senlatviešu karavīra apbedījums. Apbedīšana šajos kapos turpinājusies arī vācu laikos, t.i., pēc kristīgās ticības izplāšanā. Bet tās kā pirmie misionāri baznīcas parati cēla senlatviešu kultu vietās, kāpētās vai to tuvumā, tad lielu šaubu, ka Baznīcas kalnā bijusi baznīca, nevarētu būt.

Otrā Bērzgales baznīca celta 17.gs. beigās Livonijas bīskapa Nikolaja Korvina - Poplavskas laikā (1685-1710). Tā, pēc nostāstiem, atradusies netālu no tagadējās Bērzgales baznīcas - Bērzgales kapos.

Tāgadējā Bērzgales baznīca, raksta G.Manteifelis, esot uzcelta 1751. gadā, Hugo Skrastiņš - ka 18.gs. pirmajā pusē vai vidū, citi autori - ka 1750.-1751. gados (pirmais gaduskaits, kā saprotams, norāda baznīcas celšanas sākumu, otrs - pabeigšanu). Bet P.Bernāns raksta, ka baznīcas būve sākta 1744. gadā, pabeigta 1750. gadā, bet baznīca ievēlēta 1751. gadā. Vairāku citu P.Bernāns sniegtā datu precīzitātē, kuru šī raksta autors pārbaudījis pēc daudziem publicētiem avotiem, liek secināt, ka viņa dati par baznīcas būvēšanas un ievēlēšanas gadiem ir precīzi. Tātad pagājušgad palika 240 gadu kopš šī baznīca uzcelta, bet šogad - 240 gadu kopš tā ievēlēta.

Bērzgales baznīcas celtniecību ierosināja un vadīja foreizējais šīs draudzes prāvests Stefans Mickevičs, naudas un materiālos līdzekļus tās celtniecībai deva Rēzeknes novada mužnieki Sokolovskis un Viljās prelāts Heronims Oscherko, kuram piederēja netālā Eisbahovas muža, bet baznīca cēla vietējie latviešu zemnieki. Bērzgales baznīca kā Dieva aizgādības un svēto Stefānu un Lauru aizbildniecības baznīci 1751. gadā ievēlēta Livonijas bīskaps Jozefs Domeniks de Kozejskis - Puzina. 1819. gadā Okrā (Akrā) Bērzgales baznīci uzcelta filialbaznīca.

Bērzgales baznīca ir guļbūve, kas celta uz pazema pamata no aptestiem balķiem un apšūta ar dāļiem. Iekštelpa ar

RAINA GARĀIS CELŠ UZ LATVIJAS VALŠTI

PETERIS ZEILE, filozofijas zinātņu doktors

5. turpinājums

Jā savos iepriekšējos rakstos, projektos un rezolūcijās Rainis redz autonomu Latviju Krievijas federācijas sastāvā, „Daugavā” Rainis iet tālāk.

„Rainis visvairāk bijis vēsturisko noriņu pareģa lomā, bet neatkarīgas valsts izveidošanas fakti apsteidza Raiņa paredzējumus: Latvija nodibinājās nevis kā plašāka federācijas sastāvdaļa, bet kā patstāvīga, neatkarīga vienība, un drāmā „Daugava” Rainis pilnībā akceptēja valsts izveides faktu”.¹⁾

„Daugavā” ir suģestējoši it kā burvju vārdi, patiesībā lielas gribas vārdi, kas, kļūstot par vistautas gribu, spēja aizsniegt lielo mērķi.

Mēs gribam savu latvju dvēslī!
Mēs gribam savu latvju mēli!
Mēs gribam savu latvju zemi!
Mēs gribam brīvi!
Brīv mēs gribam savu dzīvi!
Un to mēs gūsim!

Ka Raiņa darbi nav novecouši, bet tautai nāk līdzi šodienas cīnās, par to liecināja 1991. gada janvāra trauksmainās „Rīgas barikāžu” dienas, kad visa Latvija devās aizstāvēt savu brīvību un tik vāro, neaizsargāto suverenitāti. Daudzies Rīgas sargi atcerējās Raiņa „Daugavas” spēcinošos vārdus un it kā šodienai adresēts izskanēja Raiņa krājuma „Mūža cīnīšas” radiolāsūjums.

Rainis neizjutu pretrunu starp šķiru un tautu kopumā, arī atgriezies Latvijā vēl ticēja sociālā faišnīguma un socialisma principiem, kā nāciju vienojošiem un vispārējo progresu sekmejōsiem.

1923. gadā uzrakstītajā „Daugavas” prologā Rainis saka:

Tauta pati, pamatīkira,
Dzimteni sev izcīnīja,
Jau kopš lielā piekātā gada
Celdamās pret svešu jūgu...

Jāpiekrīt V.Hausmanim - vēlākā sociālisma kropīgās deformācijas „nedrīkst mest ēnu uz Raiņa ideāliem un viņa varbūt mazliet abstrakti iztēlotu sociālisma ideju: ne Rainis, ne sociālisma ideja vainojama, ja dzīve pieļauj izkroplojumi un radikālas atkāpes no taisnīguma pamatprincipiem”.²⁾ Jāpiezīmē, ka pamatīkiras jēdzienā Rainis liejoja paplašinātā nozīmē, neredējot to tikai uz proletariātu, bet pamatīkrai pieskaņot arī zemniecību. Rainis atzīmē, ka pamatīkiri veido divas trešdaļas Latvijas iedzīvotajā. Viņš tic darba tautas progresīvajam un konstruktīvi radošajam raksturam, bet nevienna šķira, atsevišķi nemta, Rainim nespēj aizstāt tautu - dzīvu, daudzveidīgu organismu.

Kādā no Rainim veltītajām konferencēm profesore V.Rūķe - Draviņa aizrādīja, ka līdz šim Rainis tūcīc izcelts kā pamatīkiras dzējnieks, bet tagad notiek krišana otrā galējābā. Vairāki referenti sociālisma vārdu Raiņa sakārā minēja gaužām izvairīgi, it kā atvainodamies. Taču, teica V.Rūķe - Draviņa, atcerēsies, kad Rainis radīja savus darbus: pirmas pasaules karš, piekātā gada revolūcija. Nevar viņu izraut no tā laika notikumiem un no liegi prasību pēc sociālās taisnības. Taču daudzus gadus šim terminam tika dots cīts skaidrojums, nekā tas bija Rainim. Tagad šī cīna par strādnieku tiesību nodrošināšanu vairs nav aktuāla, kā tas bija gadījuma sākumā. Bez tam Rainim sociālisma jēdzienās saistījās galvenokārt ar sociālām un cilvēcīskām attiecībām, nevis kādu striktu valsts struktūru. Te vēl jāpiebilst - uz sociālisma jeb sociālā taisnīguma principiem balstījās un balstās vairākas civilizētās Eiropas valstis (kuru priekšgalā parasti ir sociāldemokrātijā) - principiālā atšķirīgas no padomju un to pēckara sabiedroto valstīm. Acīmredzot uz tādu socialistiskā valstiskuma modeli orientējās Rainis.

Raiņa vispārējais esamības, līdz ar to - arī valsts ideāls nebija tīri un vienpusīgi socioloģisks. Tajā dominēja augsti humāni cilvēku attiecību principi, brīvas personības pašības apliecināšanas iespējas, esamības caustrāvojums ar estētiskām vērtībām, mākslu, bagātu kultūru.

Kā Rainim, tā Aspazijai funtas un valsts ideja ietilpa vispārcilvēcisko vērtību kopumā. Rainim un K.Skalbem Latvijas brīvības centienos bija ne mazums vienojoša. Taču arī dažas atšķirīgas niances. Ja K.Skalbē vairāk akcentēja domu, ka viess latvīskais ir arī vispārcilvēcisks, tad Rainis latvīsko šī vārda dzīlākā iekšējā nozīmē nespēja iedomāties bez vispārcilvēcībā. Bez valsts kā Skalbem, tā Rainim un Aspazijai nav nākošes. Bet ja nav nākošes, tad nevar pilnīgi arī apgūt, novērtēt pagātni un iekļaut vispārcilvēcījā eksistence.

Latvijas Republikā divdesmitajos gados, saskardamies ar šo augsto ideālu pretējām izpausēm, Rainis nereti zaudēja garīgo līdzsvaru un nonāca depresīvā stāvoklī, par ko liecina vairākas atzīmes dienasgrāmatā.

Taču Rainis no savā augstā prasīguma nekad neatkāpās - gan kā valstsvalsts, gan kā rakstnieks. Tāpēc arī, neraugoties uz pretrunām un mokošo ceļu uz Latvijas valsti, Rainis vārds gala rezultātā kļuva par Latvijas sinonīmu.

Rainā sakārā būtiska vēl kāda problēma. Padomju historiogrāfijā izplašīta versija par divām Latvijas valstiskās neatkarības alternatīvām 1917.-1920. gadu periodā - buržua Latviju (resp. Latvijas Republiku) un padomju Latviju. Zināmā laikposmā Latvijas Republikas suverenitāte pat tīka vispār noliegtā (bieži figurēja jēdzienās "tā sauktā neatkarīgā Latvija" un tml.) un visādi izcelta padomju Latvijas suverenitātē.

Mūsu vēsturnieki Latvijā un emigrācijā argumentējā pierādījusi, ka nopietni par runātāk par vienu - Latvijas Republikas suverenitāti, kas pastāvēja 20 gadus, kurai bija diplomātiskās attiecības ar daudzām valstīm, ar kuru tika izveidota starptautisko līgumu sistēma, kura bija Tauņa Savienības locekle un spēja radīt visai augstu ekonomiskās un kultūras attiecības, vispārējo dzīves līmeni. Šo suverenitāti iznīcināja PSRS okupācija un aneksija 1940. gadā.

Turpretī par suverēnu nevar uzskaitīt 1919. gada padomju Latviju. Jau no sākta gala latviešu boļševiki atzīna tikai Latvijas autonomiju Krievijas sastāvā, nevis neatkarīgu Latviju. To gan pirms, gan pēc 1919.-1920. gada pasvītroja Stučka un tas atbildē Leņingrādomi, ka nāciju norobežošanos proletariāts atbalstīt nevar. Latvijas lielniecīskā vadība bija pakļauta KK(b)P CK. Ar Padomju Krieviju pastāvēja vienoša pilsonība, finansu sistēma, kopēja bruņoto spēku vadība. Pats P.Stučka attiecības starp KSFPR un Padomju Latviju raksturoja šādi: „Visur, kur bija runa par mūsu attiecībām pret Krievijas Padomju Republiku, zīmējoties uz atsevišķiem arodiem, mēs no savas puses izvirzījām iekšēju autonomiju, bet attiecībā pret centru - apgabala iestāžu attiecību normas”.

Turpmāk vēl

1)Hausmanis V. Valsts ideja... 78.lpp.

2)Turpat, 83.lpp.

Sports**KOPĀ AR VIESIEM NO DĀNIJAS**

Pirmoreiz republikas kausa izcīņā ūdensslēpošanā piedalījās viesi no Dānijas. Ingus Buks uz sacensībām ieradās pēc uzvaras J.Gagarina kausa izcīņā. Pie tam - pietuvinājies kandidātiem uz Eiropas čempionātu. Pirmoreiz mūžā (sacensībās) trasi tik labi veica jaunā slēpotāja Inese Ziemele. Diāna Vucāne atkal līdzjutējus priecēja ar skaistu slalomu un labu rezultātu, bet Guntars Kokins no trampīna aizlēca 35 metrus un jutās mazliet īgns, ka tikai viena metra pietrūka, lai ieklūtu godalgotajā trijniekā. Tiesneša „krēslā” nenocītās Valdis Ivanāns, kurš lika pie kājām ūdensslēpes (pēc ilgāka pārtraukuma) un ar lielu sparu un sajūsmu lidoja no trampīna.

Vasaras sākums patiešām bija spriegs, jo pašu spēkiem vien nācas sakātot viesnīcas mājiņu, lai tajā bez bažām varētu izmitināt ārzemniekus. Neiztika arī bez dažas neveiksmes. Traumu guva trampīnlēcējs A.Romanovs, bet pirms sacensību sākuma - arī jaunā sportiste Inese Brice.

Sacensību dienā saulīte pa zemes virsu staigāja, Eikša ezers gluds kā spogulis, tāpēc visiem, sportistiem, līdzjutējiem un treneriem, bija labs noskoņums. Neizpalika arī rezultāti. Maskavas tiesneši par labāko slalomā atzina Ingū Buku, uzteica Dānijas trampīnlēcēja L.Hides rezultātu, kurš, pirmoreiz startēdams Preiju zemē, piezemējās aiz 41 metra robežas. Tiesa, mājās viesis lecot vēl tālāk, jo viņa rekords - 43,8 metri. Bez uzmanības, suvenīriem un aplausiem nepalika arī vienīgā viesu sportiste L.Bogrbjere, kura piedalījās daudzīgā.

Par viesu uzņemšanu un draudzības dibināšanu tika domāts un daudz darīts. Sportistiem vakariņas rīkoja „Lauktēhnika”. Bet vislabāk tomēr (tā sacīja dāni) viņi jutušies jaukājās mājiņās, kuras ir Eikša ezera krastā, un kopā ar ūdensslēpotājiem no Latvijas un Lietuvas. Par balvām gādāja Preiju novada keramiķi, par mūziku - Alberts Vucāns un lauku kapela „Jūlijs”, bet par sirsniņiem aplausiem - skaftāji, kas vēroja Dānijas sportistu galvu reibinošos paraugdemonstrējumus, atvadoties no Eikša ezera ūdeņiem.

Sacensību noslēgumā nelielu interviju sniedza Dānijas ūdensslēpošanas federācijas priekšsēdētājs Kiellenda kungs

- Kiellenda kungs, vai ūdensslēpošana Dānijā ir populārs sporta veids?

- O, jā! Viens no populārākajiem. Dānijā ar to nodarbojas 30 klubos un aptuveni 1600 cilvēki. Šodien pie jums viesojas arī Dānijas izlases treneris Džons Pedersens, kurš vienlaikus ir tās menedžeris.

- No cik gadiem sāk slēpot māzie dāni?

- Bēri sāk braukt no 12-13 gadiem.

- Vai ar ūdensslēpošanu nodarbojas arī meitenes un sievietes? Ja tā, tad kāpēc jūsu komandā ir tikai viena daļībniece?

- Nodarbojas gan, bet lielākoties tomēr sporto vīrieši. Tā sagādījās, ka uz Latviju atbrauca vienīgi mūsu apburošā, deviņpadsmitgadīgā Lola.

- Vai skatītāji redzēja arī Dānijas izlases daļībniekus? Kādi ir dānu sportistu augstākie rezultāti pasaulei?

- Apmēram puse no atbraukušajiem ir Dānijas izlases sportisti. Parasti mūsu komandā ir viens vai divi sportisti, kuri spēj konkurēt ar citu valstu spēcīgākajiem. Pagaidām vislabākie rezultāti ir bijusi trenerim Džonam.

- Ja dānu ūdensslēpotājiem ir problēmas, tad kādas?

- Mums ir divas problēmas. Lieļākā daļa klubu ir izvietoti pie jūras, kas nav ideāli. Arī Dānijā ir ezeri, bet parasti to tuvumā ir daudz māju, un cilvēki uzskata, ka kuteri un sportisti traucē viņu mieru. Lai trenētos pie ezera, vajag daudz līdzekļu.

- Pirmoreiz viesojoties Latvijā un mūsu sporta bāzē, kas jums nepatika?

- Gluži otrādi. Mums te joti patīk. Jūsu viesmītība ir brīnišķīga, arī treniņapstākļi lieliski. Mājup dosimies ar labiem iespādiem un ceram, ka drīzumā šeit pabūsim vēl. Augustā, iespējams, jūsu sportisti viesojies Dānijā.

- Ko jūs novēlētu mūsu sportistiem un līdzjutējiem?

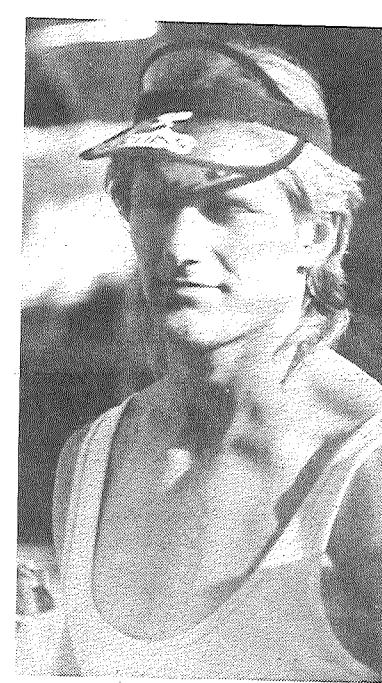
- Ātrāk tikt galā ar visām probēmām. Jūsu slēpotājiem vajag labu inventāru, galu galā - arī apģērbu. Žēl, ka Latvijas sportisti praktiski nevar trenēties figurālajā slēpošanā un trampīnlēkšanā, jo nav slēpju. Toties jūsu slalomisti ir lieliski! Mēs jums novēlam panākumus!

- Paldies par sarunu.

Lietuvas treneris Ignatas Lazinsks stāsta par ūdensslēpošanas attīstību kaimiņzemē

- Lietuvas un Latvijas sportistiem parasti ir vienas un tās pašas problēmas. Kur trenējas jaunie ūdensslēpotāji?

- Ūdensslēpotājus sagatavo „Žalgira” sporta skola, kur darbojas treniņgrupa. Pašlaik trenējas 18 jaunieši. Uz šim sa-

censībām gan atbraucām tikai trijatā, jo, atklāti sakot, neizdevās sapulcēties. Gatavojamies republikas čempionātam, kur piedalīsies arī jūsu, Polijas un citi sportisti.

Jā, mums ir vienas un tās pašas problēmas. Nav inventāra, naujas, maz sacensību. PSRS rīkojotās Lietuva nepiedalīsies, bet citu sacensību praktiski nav. Jāpaciešas. Tāpat kā pie jums, arī Lietuvas ūdensslēpotājus audzina entuziasti.

- Cik veci ir Lietuvas zēni un meitenes, kad viņi nostājas uz ūdensslēpēm?

- Tie, kurus šodien redzēja līdzjutēji, sāka slēpot no astoņiem gadiem.

- Kādu republiku sportisti vēl piedalīsies Lietuvas čempionātā?

- Atbraukt solījuši baltkrievi, ukraini. Sportistiem politika netraucē, jo pastāv labas kaimiņattiecības.

- Kā citādi jūtas lietuvieši? Vai šobrīd Vilnā un citur ir mierīgi?

- Būtu mierīgi, ja netrakotu omonieši. Mēs esam pilnīgi pārliecinājušies, ka šo vienību mērķis ir sanaidot tautas.

- Paldies par sarunu.

**Aina Iljina
Attēlos: viesi no Dānijas; Ingus Buks.
Jāņa Silicka foto**

Bērnu un jaunatnes spartakiāde:**vieglatlētiem sudrabs!**

Ja jaunākās grupas izcīnīto desmito vietu rajonu un pilsētu komandu konkurencē dažs labs vēl negribēja uzskafit par panākumu, tad šoreiz to nāksies darīt pat pret vieglatlēti skeptiski noskaņotiem cilvēkiem. Komandu cīņā [sacentās visu trīsdesmit rajonu un pilsētu komandas] mūsu izlase ierindojās otrajā vietā.

(stafetēs) vienkārši bija lieliski.

Teicami sagatavots bija Aglonas internātskolas sportists Vladimirs Melniks, kuru trenē Andris Tūls. Viņš pārliecinoši uzvarēja 1500 metru šķēršļu skrējenā (4 min. 56,1 sek.) un izcīnīja otru vietu 3 kilometros.

Starp lodes grūdējiem sesto rezultātu uzrādīja Ļivāniņš Andris Klaužs. Viņa rezultāts - 10 m 92 cm. Galēniņš Edgars Erts bija seštais solotāju konkurencē. Augstlēšanā ar rezultātu 1 m 65 cm desmitajā vietā ierindojās Olegs Ķedovskojs (Preiju 2. vidusskola).

No dažādām skolām veidotā vieglatlētu komanda bija saļiedēts un draudzīgs kolektīvs.

Daudz deva freniņnometne Preiļos. No vieglatlētikas attīstībai atvēlētajiem līdzekļiem to finansēja lauku sporta biedrība „Vārpa”. Vislielāko atsaucību sporta bāzes izmantošanā izrādīja sporta klubs „Cerība” un Preiju 2. vidusskola. Arī sadzīves apstākļi bija lieliski. Paldies vieniem, kas rajona izlases komandai palīdzēja sagatavoties republikas visatbildīgākajām sacensībām - bērnu un jaunatnes spartakiādei - un sasniegta augstus rezultātus.

**J.Lazdāns,
vieglatlētikas treneris**

Kultūra**LATGALES ROKS**

Svarīgiem notikumiem bagāta solās būt šī vasara kultūras dzīvē. Mēs visi vēl dzīvojam Starptautiskā folkloras festivālu „Baltica'91” gaisotnē, bet aglonieši svin Bērzgales baznīcas jubileju. 240 gadus unikālā koka celtne - republikas nozīmes arhitektūras piemineklis - ir uzturējusi garīgumu savā draudzē.

Augustā mēs - latgalieši - atzīmēsim Aglonas dziesmu svētku sešdesmitgadi. Garīgās mūzikas festivāls ar daudzo koru piedalīšanos var kļūt par pirmo fāda mēroga pasākumu visas republikas kultūras dzīvē.

Bet jūlijā pēdējā sestdienā - 27.jūlijā - „Latgales roks”. Rajona kultūras nodaļa un Dienvidlatgales mūzikas biedrība organizē Latgales novada vokāli instrumentālo ansambļu festivālu. Tajā piedalīsies Preiju, Balvu, Ludzas, Rēzeknes, Krāslavas un Jēkabpils rajona muzikālie kolektīvi.

Svētku režisore Elvīra Brovacka, domājot par pasākuma organizatorisko pusī, neaizmirst vienu aspektu: „Ja kāda organizācija vai uzņēmums mūsu rajonā būtu ieinteresēti šajā festivālā (un līdz ar to arī reklāmā), tad rodiet iespēju sponsorēt, tas ir - materiāli pabalstīt kādu no ansambliem. Var izlīdzēties arī ar savu produkciju. Visus interesentus lūdz griezties rajona kultūras nodaļā vai zvanīt par tālruni 21001”.

Pašīgā tiek aicināti arī jaunieši. Darba pietiks visiem. Tāpat tiek lūgti atsaukties tie muzicējošie kolektīvi, par kuru esamību plāšākai sabiedrībai šobrīd nav pat jausmas. Tas būtu izdarāms līdz 20.jūlijam. Vienīgais noteikums: jābūt 20 minūšu garai koncertprogrammai un pusstundu ilgai izklaidējošai nakts balles mūzikai. Jūsu programma var patīk visiem. Tā var ienest jūsu dzīvē pārmaiņas, kā arī pādarīt jūs populārus un pat dot jums vērtīgu balvu.

Pirma reizi Latgales vēsturē Preiju parka estrāde pulcinās novada estrādes māksliniekus un roka miljotājus. Svētku organizētāji sola daudz un dažādu pārsteigumu.

Vai festivāls izdosies? Kā redzat, tas būs atkarīgs ne tikai no „Latgales roka” organizatoriem, bet arī no mums pašiem, no mūsu atsaucības un atbalsta.

Voldemārs Romanovskis

VAI SPĪDOLA NAKS PALĪGĀ?

Raiņa muzejs „Tadenava” uzsāk savu kārtējo sezonu, gaidot ciemos tos cilvēkus, kas noguruši no politikas un materiālās pasaules šaurības. Tadenava ar savu fascinējošo klusumu un dzīlo, pirmatnejo, civilizācijas neskarto mieru sniedz veldzi ikdienas rūpju izmocītajam garam.

Šeit, Raiņa Saules - mīlas tīcības sākumvietā, varam padomāt par tiem dzejnieka pareģa vārdiem, kas skar mūsu tautas likteni. Rainis brīdināja, ka maza tauta var izdzīvot, vienīgi sasniedzot garīgi augstu attīstības pakāpi. Rainis sludināja mūsu senču seno Saules tīcību jaunos lokos kā nākotnes reliģiju. Saule - mīla kā Kosmosa gaismas un visa labā spēks viņam bija sabiedrības galvenais virzītājs.

Sodien, domājot par mūsu nākamās brīvās Latvijas atjaunošanu, nedrīkstam aizmirst, ka materiālā darbošanās bez garīgām saknēm ir ceļš uz bezdzībeni. „Zems un smacīgs līdz būdai ir tas gars, kas būdā mājo”, reiz rakstīja dzejnieks. Vai nākamās Latvijas māja būs Gaismas pils vai mantas pils ar zemu un smacīgu garu, ir atkarīgs tikai no mums.

„Vēl cīna nav galā un nebeigties.” Vai Spīdola (mūsos pašos) naks palīgā? Vai mūsu senču Saules kultūru nepārmāks mantas ‘s? Vai izdzīvos tauta, kas mūs gaļas veikalus dēvē par laimi? Bez gara miesa neizdzīvos, jo gars ir primārs. Indijā M.Kostenecīkai Svami Lokešvarananda ir sacījis: „Jūsu tautām viss būs labi, taču jums jādomā par mūžigo. Mūžiga ir mīlestība.”

Indieši esot 6 tūkstošus gadu mācījušies sirdsvalodu. Arī mums kādreiz sirdsvaloda bija skaidra un skānīga, un varbūt tieši tādēļ esam vēl dzīvi, vēl mazliet gēnos viņa skan. Tādēļ jāatgriežas pie šīs valodas, pie dvēseles, pie Saules tīcības, kamēr nav par vēlu.

Runājot par brīvas Latvijas sabiedrību 1923. gadā, Rainis rakstīja: „Taisni kultūru nesaproš un par to smejas, bet āķstība “6 mazi bundzinieki” top slavēti. Mēs ejam bīstamu atpakaļ celu. Šīs nevar pastāvēt; mēs tik atavojam labas provinces Krievijai; mēs dzīvojam ar agrāro provinču psiholoģiju. Kur paliek viss mans darbs? Kur mana filozofija par mazām tautām un viņu misiju, ātrāku attīstības iespēju?”

Vai joprojām mums labāk ne-patīk „āķstības”? Raiņa pareģojums par labajām provincēm Krievijai piepildījās. Tādēļ neaizmirsīsim arī šos dzejnieka viedos vārdus, ka „brīva Lātvija var uzvarēt un dzīvot tikai ar augstāko kultūru.” Un ne jau tikai Lātvija.

„21. gadīmēs būs vai nu garīguma gadīmēs, vai nebūs nemaz”, kā teicis Klods Levi - Stross.

Vēl muzeja izstāžu zālē šosezon apskatāma gleznotāja Jāzeja Spēka personālizstāde.

Muzejs atrodas Jēkabpils apriņķa Dunavas pagastā, atvērts katra dienu no plkst. 10.00 līdz 17.00, izņemot pirmadienas. Tālrūnis - Jēkabpils 52522.

M.Valtere

GALVENAIS REDAKTORS PĒTERIS PĪZELIS

Laikraksts iznāk kopš 1950.gada 29.marta, otrdiennās. Dibinātājs un izdevējs - apgāds „Avīze”, Rīga, Brūninielu ielā 47. Reģistrācijas apliecība Nr.0091. Redakcijas adrese: 228250, Preiļi, Aglejas ielā 1. Tālrūnis 22305. Datorsalikums, iespējots ražošanas apvienības „LITTA” Daugavpils tipogrāfijā, Vaikas ielā 1. Ofsetiespiedums. 2. nosacītas iespiedloksnes. Metiens latvisi: izdevumam 8974; krievu - 3222.

Pasūtījuma indekss 68169.

Vissavienības TV programma

Otrdiena, 16.jūlijs

1.programma

17.15 Kopā ar čempioniem.
17.30 Bērnu muzikālais klubs.
18.15 Multfilma.
18.30 TZD.
18.45 Mūsu dārzs.
19.15 Pēc tirgus likumiem.
19.45 Koncerts.

20.05 Mākslas filma „Nikolass Niklībijs”.2.sērija.
21.00 „Laiks”.
21.40 Atklāta saruna.

22.55 Kameramūzikas koncerts.
23.55 Dok.filmas.
1.40 Mākslas filma „Nikolass Niklībijs”.2.sērija.

2.programma

17.45 Rāda „Republika”.
18.15 Sacensības jātnieku sportā.
18.45 Krievijas parlamenta vēstnesis.
19.00 Koncerts.

19.10 „Es redzu šo stepi sniegotu”.
20.00 Vēstis.
20.15 Labu nakti,mazulīt

20.30 Koncerts.
21.00 „Laiks”.
21.40 Simfoniskās mūzikas koncerts.

22.30 Maskavas kinofestivālā.
23.00 Vēstis.
23.15 „Piektais ritenis”.

Trešdiens, 17.jūlijs

1.programma

6.30 „Rīts”.
9.00 Mākslas filma „Nikolass Niklībijs”.3.sērija.
9.55 Bērnu muzikālais klubs.
10.40 Kopā ar čempioniem.
10.55 Dok.filma.

11.05 Ansambļa „Krievijas meistari” koncerts.
11.45 Multfilma.
12.00 TZD.

12.15 Aktuālā reportāža.
12.30 Dok.filma „Čīle un mēs”.
15.00 TZD.

15.15 Mākslas filma „Kaut kur ir karš”.1.sērija.
16.25 Aizrauīgu cilvēku pasaule.

16.40 Multfilma.
17.00 Dok.filma „Spiegs”.
17.20 Filma bērniem.”Augstāk par varavīksni”.1.sērija.

18.30 TZD.
18.45 „Planēta”.
19.30 Sātīksmes drošība.

20.05 Mākslas filma „Nikolass Niklībijs”.3.sērija.
21.00 „Laiks”.
21.40 „Kalpošana mūzai necieš steigu”.“Vologodskas zemes māksla”.

22.35 Ziņo leM.
22.50 Krievu romances.Dzied J.Obrazcova.
23.50 TZD.

0.10 Dok.filma.
0.40 „Matadors”.
1.40 Koncertfilma.

2.15 Mākslas filma „Nikolass Niklībijs”.4.sērija.

2.programma

7.30 Telebirža.
8.00 Rita vingrošana.
8.15 „Avoti”.

8.45 Režisora L.Heifeca māksla.
10.10 Mākslas filma „Nenopietns cilvēks”.

11.30 O.Vaidls.”Ideāls vīrs”.Izrāde.
12.30 Kamera pēta pagātni.

13.30 Filma bērniem.”Burās”.1.sērija.
14.35 TV konkurs „Jalta-91”.
17.00 „Šķautnes”.

18.00 Baleta variācijas.
18.30 Dok.filma.

18.45 Krievijas parlamenta vēstnesis.
19.00 NLO:nepiektākā vizīte.

19.45 N.Peiko.Kvintetvariācijas.
20.00 Vēstis.

20.15 Labu nakti,mazulīt!

20.30 Rītmiskā vingrošana.
21.00 „Laiks”.

22.10 Rāda „Republika”.
22.25 Maskavas kinofestivālā.
23.00 Vēstis.

23.15 V.Rozovs.”Daži pilieni”.TV izrāde.

3.programma

6.30 „Rīts”.

9.00 Mākslas filma „Nikolass Niklībijs”.5.sērija.

Ceturtdiens, 18.jūlijs

1.programma

9.05 „Savai zemītei”.
9.50 Mākslas filma „Aikāsp-66”.
17.00 „Diena pasaulē”.

17.00 „Diena pasaulē”.

Trešdiens, 17.jūlijs

9.05 „Savai zemītei”.
9.50 Mākslas filma „Aikāsp-66”.
17.00 „Diena pasaulē”.

RAIBAIS KALEIDOSKOPS

Habarovska Novada izpildkomiteja pieņēmusi bezprecedenta lēmumu - ar 1.jūliju slēgta tautas tiesa Nanajiešu rajonā, jo ēka - sapuvusi, visiem jāsēž vienā telpā, tiesas sastāvam nav bijis pat iespējams iejet blakusīstābā apspriesties. Rajona izpildkomiteja un vietējā milicija lielā apjomumā: kā nu tagad cīnities par likumību? Toties vietējie iedzīvotāji neuztraucoties, jo viņi dzīvojot pēc taigas likumiem. Kā nekā mežs visapkārt...

Sverdlovskas apgabals, Kamenska. Pilsētas advokātam nozagta ilgus gadus krāta izcilu konjaku kolekcija, vairāk nekā 100 pudeles. Kolekcionārs bēdājas ne tikai par aiznesto mantu, bet arī par to, ka zagļi visu izplūpēs, neapjēgdamī garšas un smaržas buķešu atšķirību.

Kijeva. Laikraksts „Golos Ukraini“ ("Ukrainas Balss") ziņo, ka pilsētas tirgū plaši izvērsusies kaktu andele ar ordeniem un medalīm. Cenas nav augstas. Piemēram, medaļu „Par Kijevas aizstāvēšanu“ var dabūt pret degvīna pudeli.

Abakana, Hakasijas autonomais apgabals. Atskurbtuve ieviesta diferencēta maksa. Pirmā kategorija, ar atvieglojumu: ja klients vēl spēj nosaukt savu adresi, viņu nogādā mājās un par transportpākalpojumu no viņa ieķasē 30 rubļus. Otrā kategorija, jāmaksā pilna cena: klients adresi vairs neatceras, nakšņo atskurbtuve un no rīta maksā 60 rubļus.

Kazaja. Pilsētas padomes deputātu sesijā tikai astoņu balsu pietrūka, lai tiktu pieņemts ierosinājums - griezties Tatārijas Augstākajā Padomē ar lūgumu atļaut tirgot šaujamieročus. Niedzībā šeit sasniegusi tādus apmērus, ka tautas brunota pašaizsargāšanās šķiet pilnīgi loģiska.

Maskava. Laikraksts „Izvestija“ pārspriedis jautājumu: atļaut vai nē vīram būt klāt, kad sievai dzimst bērniņš. Vairākās valstis tā ir pieņemts. Sievai tas ir psiholoģisks atbalsts un vīram nostiprinās atbildības sajūta par jaunpiedzimušā turpmāko likteni. Diemžēl Maskavas Sarkānas Presnas 32. dzemībū nama un vēl dažu citu dzemībū namu pieredze liecina, ka vīru klātbūtnei ir arī negatīvas sekas. Uz palodzēm un sienām parādoties rupji uzraksti, viens vīrs gribējis nākt iekšā dzemībū palātā, līdz ķēmīdams suni, vēl cits - uzlicis sievai tūlīt pēc dzemībām pusstopu un abi to izrāvuši, turpat uz gultas malas sēdēdamī.

Minska. Lai mēģinātu cik necik mazināt jaunaņes noziegību, Baltkrievijas galvaspilsētā ar 15.jūliju visiem, kas vēl nav sasniegusi 18 gadus, aizliegts pārdīties uz ielas bez papus un mammas no pusnakts līdz sešiem rītiem.

Sakārā ar to, ka pati oficiālākā no PSRS ziņu aģentūrām - TASS-izplatījusi vēsti par Norvēģijas atlikšanos drukāt jauno Lietuvu naudu, Lietuva paziņojusi: Norvēģijā ar tādu ideju nekad neesam griezušies, līgums drukāt naudu noslēgts jau 1990.gadā ar gluži citu valsti, tāpēc TASS šoreiz ir izpriečājies par velti.

„Baltijskoje vremja“ ID

Sudraba ziedā, dimanta rasā
Aizgāju ziedā palūkoties.

Afradu sirdi, afradu draugu,
No kura vairs mūžam nešķirties.

A.Balodis

Sveicam LĪGU ZIEMELI un ARTŪRU VANAGU, kopēju
dzīves ceļu sākot!

Kolhoza „Dzintars“ kolektīvs

Līvānu stikla fabrikai

steidzami vajadzīgi:

ventilācijas iekārtas inženieris (meistars) - darba alga orientējoši 540 rb.,
automašīnu vadītāji 1. cehā - 550-600 rb.,
*šihtas iebērējs - 415-500 rb.,
transporta strādnieki - 500 rb.,
**stikla formējošo mašīnu operatori - 550-700 rb.,
TKD kontrolieri - 400-500 rb.,
krāvēji - 500-800 rb.,
*gāzes iekārtas atslēdznieks - 490-540 rb.,
ventilācijas iekārtas atslēdznieks - 450 rb.,
*stikla kausētāji - 450-600 rb.,
**šihtas sagatavotāji - 600 rb.,
*stikla pūtēji - 450-800 rb.,
*stikla izstrādājumu apdarītāji - 600-800 rb.,
mērinstrumentu atslēdznieki - 450 rb.,
lodētājas - 420 rb.,
ekoloģijas inženieris - 510 rb.,
*Ja stāzs ir 10 g. (siev.7,5 g.), pensiju piešķir no 50 (45) gadiem.
**Ja stāzs ir 12,5 g. (siev. 10 g.), pensiju piešķir no 55 (50) gadiem.
Visi strādājošie saņem talonus ēdināšanai par 1,50 rb. dienā.
Pieteikties fabrikas kadru dalā. Tālruni 43171, 44479.

Administratīvā atbildība par sabiedriskās kārtības pārkāpumiem Līvānu pilsētā

1. Noteikt, ka sabiedriskās kārtības pārkāpumos vairīgajām personām, ja par viņu rīcību nav paredzēta kriminālā vai administratīvā atbildība, kādu noteikuši Latvijas Republikas augstākās valsts varas vai valsts pārvaldes orgāni, uzliekami administratīvie sodi, kādi paredzēti Latvijas Republikas administratīvo pārkāpumu kodeksa 5., 25. un 26. pantā: 50 rubļu liels naudas sods pilsoniem, amatpersonām - 100 rubļu liels naudas sods.

2. Noteikt, ka par sabiedriskās kārtības pārkāpumiem, par kuriem uzliekami sodi, kādi minēti šī lēmuma 1. punktā, ir uzskatāmas šādas darbības:

2.1. Skaļa dziedāšana, kliegšana un palaidīga uzešanās, mūzikas instrumentu spēlēšana, dejošana un citas darbības, kas rada troksni pēc pulksten 23.00, bet dzīvokļos - pēc pulksten 21.00 un līdz plkst. 7.00 rītā, ja tas traucē pilsonu mieru.

2.2. Radiouztvērēju, magnetofonu, televizoru un cita veida skaņu izraisošas aparātūras lietošana sabiedriskās vietās, dzīvokļos, lodžiās un balkonos, ja tas traucē pilsonu mieru.

2.3. Palaidības (kliedzieni, svilpīni, dziedāšana u. tml.) sabiedriskās vietās.

2.4. Smēķēšana sabiedriskās vietās, kur tas aizliegts.

2.5. Mazo arhitektonisko formu būvju un inventāra bojāšana sabiedriskās vietās.

2.6. Aizliegts peldēties pie vēco dzīrnavu aizsprosta Dubnas upē.

2.7. Bērnu rotālāšanās ielu un ceļu braucamajā joslā.

2.8. Ja uz ielām un sabiedriskās vietās bez pieaugušo klātbūtnes uzturas līdz 16 gadiem veci bērni (pēc plkst. 22.00) vai līdz 18 gadiem veci pusaudži (pēc plkst. 24.00).

2.9. Slidināšanās ar slidām, skrituļslidām, skrituļdēļiem, braukšana ar slēpēm, ragavīnām pa braucamo daļu.

2.10. Braukšana ar velosipēdiem, mopēdiem, motorolleriem pa gājēju ietvēm un gājēju celiņiem.

2.11. Grupveida braukšana ar mopēdiem, motocikliem pa dzivojamo kvartālu teritoriju, kur tas rada neērtības pilsoniem un traucē pilsonu mieru pēc plkst. 23.00.

2.12. Automobiļu un citu transporta līdzekļu mazgāšana, arī to profilaktiskā apkope šiem nolūkiem neparedzētās vietās, ja tas rada apkārtējās teritorijas piesārņojumu.

3. Par atkritumu izbēšanu pilsētas parkos un skvēros naudas sods pilsoniem - 300 rb., organizācijām - 1000 rb.

4. Latvijas Republikas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 210. pants nosaka, ka par administratīviem pārkāpumiem vairīgajām personām administratīvos sodus uzliek administratīvās komisijas, pamatojoties uz protokoliem par administratīvajiem pārkāpumiem, kurus sastāda milicijas darbinieki, vietējo Tautas deputātu padomju deputāti, kā arī atlīcīgo sporta un citu iestāžu, organizāciju vadītāji.

5. Aizliegt tirgošanos ielas, uz ceļiem, laukumos, māju pagalmos un ieejās, skvēros un citās vietās, kur tirgoties nav atlāvusi vietējā Tautas deputātu padome. Par tirgošanos šim nolūkam neparedzētās vietās vairīgās personas var saukt pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas Republikas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 159. pantu.

6. Šī lēmums attiecīnāms uz Līvānu pilsētas teritoriju un stājas spēkā pēc 10 dienām kopš tā publicēšanas.

7. Šī lēmuma izpildes kontrole uzdotā Līvānu pilsētas dzīvokļu un komunālās saimniecības ražošanas pārvaldei, pilsētas Tautas deputātu padomei un iekšlietu daļai.

A.Jelisejevs,
Līvānu pilsētas valdes priekšsēdētājs

VIŠĶU LAUKSAIMNIECĪBAS TEHNIKUMS

turpina audzēkņu uzņēšanu 1991./92.m.g. šādās speciālitātēs:

1.Lauksaimniecības ražošanas tehnoloģija (ar specializāciju dārzkopībā).

2.Lauku mājas saimniece.

Dokumentus pieņem līdz 1.augustam.

Tehnikuma adrese: 228237, Daugavpils rajons, p.n. „Višķi-1“, Višķu lauksaimniecības tehnikuums.

Preiļu rajona kolhozs „Ezerciems“

aicina darbā:

agronomu,
iecirkņa priekšnieku,
ekonomistu.

Tālruni 50349, 50323.

Saskaņā ar Latvijas Republikas likumu par valsts uzņēmu mu un sakaru ministra pavēli Preiļu sakaru mezgls pārdēvēts par Preiļu valsts sakaru uzņēmumu.

Dzīve tik strauji kā pavediens rit, Pēkšņi viens mirklis, un pazudis viss.

Izsakām līdzjūtību Leonam Spūlim sakarā ar BRĀLA nāvi.

Preiļu siera rūpīcas kolektīvs

Vairs tikšanās gaišuma nebūs, Ir atdots un parņemts viss.

Ā.Eksne

Dalām sāpu smagumu un izsakām līdzjūtību Valērijai Lauskai, MĀSU pāragri zemes klēpi guldot.

Lauksaimniecības pārvaldes kolektīvs

Gaiju ceļu sargātāja
Tu man biji, māmuli,

Nu tev pārkļāj kapu priede
Vēsu smilšu paladziņu.

T.dz.

Izsakām dzīļu līdzjūtību Jurim Bečam, izvadot MĀTI smiltājā.

Kolhoza „Galēni“ valde un arodkomiteja

Tumst debesis logā...

Ko aizgāji, dēls?
Vēl sirdi daudz neteikuju jūtu...

J.Medenis

Negaidītā skumju brīdi dalām sāpu smagumu ar Mariju un Leontiju Vanagiem, pārgrāgi izvadot DĒLU VALDI uz kapu kalniņu.

Darba biedri

Rokaš, kas mīlēja darbu, gurušas, Sirds, kas vēlēja labu, nu atdusas.

Z.Purvs

Izsakām līdzjūtību Zigmundam Zaķim, MĀTI smiltājā izvadot.

Padomju saimniecības „Rudzāti“ mehanizatori

Ir sāpes, ko nespējam daļi uz pusēm, Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu.

O.Lisovska

Izsakām līdzjūtību ielu komitejas vecākajam Artūram Miežānam sakarā ar SIEVAS nāvi.

Līvānu pilsētas valde

Apdzisa pavardā pēdējā ogle, Apklusa ierastā gājuma takts.

Kur bija diena, kur bija siltums, Iestājas auksta un ledaina naktis.

I.Ziedonis

Izsakām līdzjūtību Artūram Miežānam, SIEVU smiltājā izvadot.

LTF Līvānu nodalas dome

Izsakām līdzjūtību Intai Petrovai sakarā ar MĀTES nāvi.

Kaimipi